

00YR00128

SKUP 1999 - 23

Prosjekt: TV2-sjefens hemmelige lønnsavtale

Medarbeider: Kristine Brunmark

Publikasjon: VG

Publisert: Mai 1999

Medium: Avis

Tema: Næringsliv/medier

TV2-sjefens *hemmelige lønnsavtale*

Kristine Brunmark

Prosjekt: Hemmelig lønnsavtale
Medarbeider: Kristine Brunmark
Publikasjon: VG
Publisert: Publisert i Verdens Gang 21. mai 1999 og 22. mai 1999.

Medium: Avis
Tema: Økonomi

Journalist: Kristine Brunmark
 Verdens Gang
 Postboks 1185 Sentrum
 0107 Oslo
 Tel: 22000000

****Når og hvordan kom arbeidet i gang, hva var ideen som startet det hele.**

I midten av mai fikk jeg fra en fortrolig kilde tips om at avtroppende TV 2-sjef Arne A. Jensen skulle ha en hemmelig fallskjermavtale på flere millioner kroner. Fallskjermen skulle Jensen få selv om han frivillig hadde sagt opp sin stilling i TV 2. Kilden kjente ikke til detaljene omkring den påståtte lønnsavtalen.

Tipset vekket selvsagt nysgjerrighet: Snaut to måneder tidligere, da Jensen bekjentgjorde sin overgang til flyselskapet Braathens den 17. mars, hadde jeg rutinemessig spurt TV 2s styreformann Jan Erik Knarbakk om Jensen hadde en fallskjerm.

«Unnskyld?» svarte Knarbakk.

«Får han en stor pengesum for eksempel når han slutter?».

«Det synes jeg du skal spørre Jensen om selv.».

«Men jeg kan vel spørre deg som styreformann?».

«Jeg har hatt et prinsipp. Det ønsker jeg å stå fast på: Når det dreier seg om medarbeiders lønnsforhold ser jeg gjerne at det er de selv som snakker om sine lønnsforhold», svarte Knarbakk.

Samme dag sjekket jeg like rutinemessig TV 2s årsberetning, og fant ingen formulering som tilsa at Jensen ville få etterlønn om han sluttet frivillig som ansvarlig redaktør/administrerende direktør i TV 2. I årsberetningen sto det derimot at: «Dersom administrerende direktør skulle bli oppsagt fra sin stilling har han 12 måneders oppsigelse. I tillegg har han rett på en kompensasjon tilsvarende ett års lønn.».

Jeg slo meg til ro med det. Det ville være litt for spektakulært om toppsjefen i en mediebedrift som selv setter søkelyset på bedriftslederes (hemmelige) lønnsforhold, hadde hatt en hemmelig fallskjermavtale.

I de neste ukene var det i stedet et spørsmål som synes langt mer interessant: Hvem ville bli Arne A. Jensens etterfølger – eventuelt etterfølgere, hvis stillingen ble todelt? Dette spørsmålet ble jevnlig sjekket av VGs rampelysavdeling.

I den forbindelse fikk undertegnede fra kilder på TV 2s eierside flere ganger påpekt at de var tilfreds med at Jensen nå skulle slutte, fordi han «er ingen lett mann å samarbeide med».

Hva var den sentrale problemstillingen ved starten av prosjektet?

Da tipset kom i midten av mai, reiste det seg umiddelbart flere problemstillinger – eller rettere sagt – spørsmål. Det mest sentrale var selvsagt:

- 1) Medfører det riktighet at Jensen har en hemmelig lønnsavtale, som sikrer ham en etterlønn på flere millioner kroner? Hvis ja; hva innebærer den konkret, og hvorfor har han en slik avtale?
- 2) Hvorfor står den ikke omtalt i årsberetningen?
- 3) Hvem kjenner til den, og hvem fremforhandlet den?
- 4) Er årsaken til avtalen det påstått dårlige forholdet mellom Jensen og enkelte av eierne?

Med utgangspunkt i at det medførte riktighet at Jensen hadde en oppsiktsvekkende lønnsavtale som sikret ham en etterlønn på flere millioner, fremkom ulike hypoteser:

1) Etterlønnsavtalen er ikke nevnt i TV 2s årsberetning. Det indikerer at det er tvilsomt om hele TV 2s styre er informert om den, fordi det der sitter flere representanter for de ansatte. De ville neppe ha tiet dersom Jensen hadde en slik uvanlig avtale.

2) Jan Erik Knarbakk kjenner trolig til avtalen i egenskap av TV 2s styreformann. Han har enten vært med på å fremforhandle den etter at han ble styreformann i 1995, eller han er blitt informert om den siden.

Knarbakk ønsket imidlertid ikke å kommentere Jensens lønnsforhold på direkte spørsmål i mars, ifølge ham selv av prinsipielle grunner. Knarbakk burde imidlertid vite at slike avtaler skal nedtegnes i årsberetningen. Knarbakk har bevisst holdt lønnsavtalen hemmelig.

3) Knarbakk har ikke kjent til avtalen. Jensen har inngått avtalen direkte med kanalens eiere – over hodet på TV 2s styreformann.

4) Arne A. Jensen kjenner selvsagt til alle detaljer omkring avtalen. Han har bevisst holdt den hemmelig. Nå skal den snart innløses, eller bokstavelig talt utløses – derfor har eksistensen av fallskjermavtalen lekket ut.

Ble problemstillingen endret underveis?

I så fall, hvorfor og hvordan?

Nei. Ikke utover den rene oppfølgingen av saken: Hvilke konsekvenser har dette? Er det at avtalen ikke er omtalt i årsberetningen brudd på aksjeloven, hvilke sanksjonsformer er det, får det følger for TV 2 osv.?

Organiseringen av arbeidet.

I og med at avtalen ikke var nevnt i årsberetningen, var det få skriftlige kilder jeg kunne benytte. Mangemillioners-inntekten ville ikke fremkomme på Jensens skatteligning før neste år – ei heller ble TV 2s regnskaper offentlige før den tid.

Jeg måtte altså konsentrere meg om muntlige kilder – og kryssjekke deres opplysninger.

Paradoksalt nok var noe av det vanskeligste med saken at den gjaldt en av VGs konkurrenter:

Hvordan få bragt dette på det rene uten at TV 2-nyhetene blir informert? Det var grunn til å tro at eventuelle kilder i TV 2 ville viderebringe det slik at kanalen selv kunne ha nyheten først.

Et mulig problem var det også å gå rett på Arne A. Jensen: Ville han legge alle kort på bordet internt i TV 2 dersom VG tok kontakt?

Knarbakk var en selvsagt mann å kontakte. I egenskap av styreformann hadde han plikt til å sørge for at en slik påstått lønnsavtale var omtalt i årsberetningen. I motsatt fall er det brudd på notekravene i aksjeloven. Knarbakk var imidlertid i utlandet, og var utilgjengelig på telefon.

I løpet av noen dager fikk jeg fra flere kilder, som jeg av hensynet til kildevernet ikke kan oppgi hverken navn eller arbeidssted på, etter hvert opplysninger som underbygget at Jensen hadde en hemmelig lønnsavtale. De hadde også flere detaljer, blant annet at fallskjermen tilsvarte to årslønner.

Torsdag morgen den 20. mai ringte jeg Jensen, som etter hvert bekreftet at han hadde en etterlønnsavtale, og at den ble inngått i desember 1997.

Han nektet imidlertid å si noe om bakgrunnen, eller om avtalen var styrebehandlet. Slik som Knarbakk henviste til Jensen, henviste Jensen til styreformann Knarbakk – også på spørsmål om hvorfor den ikke var omtalt i årsberetningen.

Jeg trengte mer bakgrunn om årsakene til at avtalen ble inngått. En del kunne jeg memorere, etter å ha jobbet med dette stoffområde i flere år. Fra andre kilder og diverse tekstarkiv (VG, DN, A-tekst) ble det klart at det var to forhold som var hovedårsaken til den oppsiktsvekkende avtalen inngått mellom Jensen og Knarbakk: Eiernes – i særdeleshet medie giganten Schibsted, som hadde styreformannen – inngripen i Jensens arbeidsområder.

*Ved årsskiftet 1996/97 ble TV 2 pålagt å kutte rundt 30 millioner kroner i budsjettet. Jensen svarte med å legge på is «Syv søstre» – produsert av Schibsted-eide Rubicon.

*I august 1997 ble Jensen kalt inn på teppet etter å ha sendt politisk reklame for Frp. Det mislikte Jensen sterkt.

Andre telefoner til kilder på eiersiden, avdekket at Knarbakk først informerte TV 2s eiere om avtalen først etter at Jensen hadde sagt opp. Ingen ønsket imidlertid å bekrefte det på trykk. Off record uttrykte de overraskelse over at den ikke var omtalt i årsberetningen.

Det begynte å haste: Jensen hadde bekreftet lønnsavtalen, flere andre kjente til at VG kjente til den. Saken måtte på i avisen dagen etter. Selv om det hele var bekreftet, måtte Knarbakk få kommentere den – aller helst utdype årsaken ytterligere.

Sent torsdag kveld var han tilgjengelig på telefon, og bekreftet i løpet av flere samtaler lønnsavtalen. «En ren lapsus» forklarte han det faktum at den ikke var omtalt i årsberetningen de to siste årene.

Oppfølging:

Saken slo ned som en bombe internt i TV 2 – og var også blant hovedsakene i kanalens nyhetssending. De ansattes representanter i styret fryktet at deres toppsjefs hemmelige lønnsavtale kunne svekke TV 2s troverdighet. «Daglig lager vi saker på den type avtale, med utgangspunkt i at noen reagerer og at dette er kritikkverdig. Det er jo et troverdighetsproblem for oss når vi har slike hemmelige avtaler også for vår sjefredaktør.» kommenterte Elin Sørsdahl. Mens Øyvind Brigg sa: «Vi vil søke bredest mulig kunnskap for å sette oss inn i saken. Og det bør vi få fra Jan Erik Knarbakk og ikke fra Verdens Gang».

Professor Ole Gjems-Onstad ved Handelshøyskolen BI sa at avtalen ikke var nedfelt i årsberetningene: «Det er et brudd på notekravene i aksjeloven». Han mente størrelsen på fallskjermen gjorde det ekstra uheldig, og uttalte at myndighetene vanligvis sanksjonerte med bøter.

Hvor mye arbeidstid og eventuelt fritid er brukt på prosjektet?

Saken var et resultat av daglig jobbing på stoffområdet. Bakgrunnsinformasjon er i så måte sanket over lengre tid. Fra det konkrete tipset om lønnsavtalen kom inn, til saken sto på trykk, gikk det en snau uke. Det var en sak fra mediebransjen som krevde hurtig jobbing, fordi det var fare for at andre medier kunne snappe den opp. De siste dagene brukte jeg 12-16 timer i døgnet.

Spesielle erfaringer.

Jeg hadde neppe kunnet gjøre saken uten et på forhånd utbygd kildenett på området. Problemet var imidlertid at ingen ønsket å uttale seg on record.

Samtidig var tidspresset stort, fordi svært mange av kildene naturlig nok har kontakter i andre medier. Risikoen for at den kunne sprekke andre steder var hele tiden til stede.

Oslo, 18. januar 2000

Kristine Brunmark